

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ
БЕЛАРУСЬ БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра экологического и аграрного права**

СУББОТНИЦКИЙ
Игорь Викторович

**ПРАВОВЫЕ ФОРМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ЮРИДИЧЕСКИМИ
ЛИЦАМИ**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
кандидат юридических
наук,
доцент И.С.Шахрай

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 79 с., 104 источника.

Ключевые слова: ЮРИДИЧЕСКИЕ ЛИЦА, ВЕЩНЫЕ ПРАВА, ПРАВО СОБСТВЕННОСТИ, КОНЦЕССИЯ, АРЕНДА, ПРАВО ПОСТОЯННОГО И ВРЕМЕННОГО ПОЛЬЗОВАНИЯ, ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК.

Объектом исследования является существующая в Республики Беларусь система вещных прав юридических лиц на землю.

Цель: определить систему вещных прав на землю юридических лиц, выявить наиболее актуальные проблемы, встречающиеся в этой области права, и найти пути их разрешения.

В процессе написания дипломной работы использованы следующие методы: метод сравнительного правоведения, теоретического анализа нормативно-правовых актов, метод комплексного анализа, логический и исторический методы.

В дипломной работе выполнено теоритическое сравнение мнений белорусских и российских авторов о системе вещных прав на землю, определена система прав юридических лиц на землю в Республике Беларусь, выявлены основные признаки земельного участка, как объекта прав на землю, проанализированы основные вещные права на землю юридических лиц.

Анализ действующего законодательства, позволяет установить систему прав юридических лиц на землю. Это права собственников – земля принадлежит на праве собственности, и не собственников – земля находится на следующих титулах: право постоянного и временного пользования земельными участками, в т.ч. концессия земельных участков; аренда земельных участков; субаренда земельных участков; земельные сервитуты. Право собственности на землю является главенствующим в системе прав на земельные участки, поскольку только у собственника содержится полный набор правомочий по владению, пользованию и распоряжению землей. Однако право собственности не является абсолютным. Следует отметить, что право постоянного и временного пользования возникает лишь на земельные участки, находящиеся в государственной собственности и, следовательно, предоставляются только в административном порядке. Таким образом, юридические лица являются полноценными субъектами в системе вещных прав на землю. Однако не все коммерческие организации могут быть собственниками земли. Унитарное предприятие не может являться субъектом права частной собственности, в том числе на земельные участки.

Практическая значимость данной работы состоит в том, что она содержит общую систему вещных прав на землю юридических лиц, позволяет более широко раскрыть такие понятия как частная и совместная

собственность, аренда, концессия, пользование и т.д., а также определить пробелы в земельном и гражданском законодательстве.

Дипломная работа может быть использована в учебном процессе, а также для дальнейшего исследования института вещных прав на землю.

Автор работы подтверждает, что приведенный в ней теоретический и аналитический материал правильно и объективно отражает состояние исследуемого предмета, а все заимствованные из литературных и других источников теоретические и методологические положения сопровождаются ссылками на их авторов.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца 79 с., 104 крыніцы.

Ключавыя словы: ЮРЫДЫЧНЫЯ АСОБЫ, РЭЧАВЫЯ ПРАВЫ, ПРАВА ЎЛАСНАСЦІ, КАНЦЭСІЯ, АРЭНДА, ПРАВА ПАСТАЯННАГА І ЧАСОВАГА КАРЫСТАННЯ, ЗЯМЕЛЬНЫ УЧАСТАК.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца існуючая ў Рэспублікі Беларусь сістэма рэчавых правоў юрыдычных асоб на зямлю.

Мэта: вызначыць сістэму рэчавых правоў на зямлю юрыдычных асоб, выявіць найбольш актуальныя праблемы, якія сустракаюцца ў гэтай галіне права, і знайсці шляхі іх дазволу.

У працэсе напісання дыпломнай працы выкарыстаны наступныя метады: метады параўнальнага правазнаўства, тэарэтычнага аналізу нарматыўна-прававых актаў, метады комплекснага аналізу, лагічны і гістарычны метады.

У дыпломнай працы выканана тэарэтычнае параўнанне меркаванняў беларускіх і расійскіх аўтараў аб сістэме рэчавых правоў на зямлю, вызначана сістэма правоў юрыдычных асоб на зямлю ў Рэспубліцы Беларусь, выяўлены асноўныя прыкметы зямельнага ўчастка, як аб'екта правоў на зямлю, прааналізаваны асноўныя рэчавыя правы на зямлю юрыдычных асоб.

Аналіз дзеючага заканадаўства, дазваляе ўсталяваць сістэму правоў юрыдычных асоб на зямлю. Гэта права ўласнікаў - зямля належыць на праве ўласнасці, і якія не з'яўляюцца ўласнікамі - зямля знаходзіцца на наступных тытулах: права пастаяннага і часовага карыстання зямельнымі ўчасткамі, у тым ліку канцэсія зямельных участкаў; арэнда зямельных участкаў; субарэнды зямельных участкаў; зямельныя сэрвітуты. Права ўласнасці на зямлю з'яўляецца вяршэнствуюць ў сістэме правоў на зямельныя ўчасткі, паколькі толькі ва ўласніка змяшчаецца поўны набор правамоцтваў па валоданні, карыстанні і распараджэнні зямлёй. Аднак права ўласнасці не з'яўляецца абсалютным. Варта адзначыць, што права пастаяннага і часовага карыстання ўзнікае толькі на зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці і, такім чынам, прадастаўляюцца толькі ў адміністрацыйным парадку. Такім чынам, юрыдычныя асобы з'яўляюцца паўнаважымі суб'ектамі ў сістэме рэчавых правоў на зямлю. Аднак не ўсе камерцыйныя арганізацыі могуць быць ўласнікамі зямлі. Унітарнае прадпрыемства не можа з'яўляцца суб'ектам права прыватнай уласнасці, у тым ліку на зямельныя ўчасткі.

Практычная значнасць дадзенай працы складаецца ў тым, што яна ўтрымлівае агульную сістэму рэчавых правоў на зямлю юрыдычных асоб, дазваляе больш шырока раскрыць такія паняцці як прыватная і сумесная

ўласнасць, арэнда, канцэсія, карыстанне і г.д., а таксама вызначыць прабелы ў зямельным і грамадзянскім заканадаўстве.

Дыпломная праца можа быць выкарыстана ў навучальным працэсе, а таксама для далейшага даследавання інстытута рэчавых правоў на зямлю.

Аўтар працы пацвярджае, што прыведзены ў ёй тэарэтычны і аналітычны матэрыял правільна і аб'ектыўна адлюстроўвае стан доследнага прадмета, а ўсе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэарэтычныя і метадалагічныя палажэнні суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.